

TRETTE FIRKLØVERE

En bevægende beretning fra Rigshospitalets intensivafdeling for for tidligt fødte børn, hvor babydrømme må vige for den barske kamp for livet.

Anmeldelse ■ Af Marie Ellbinger Gramstrup

■ ”Tretten firkløvere” er en personlig beretning. Bogens forfatter Anne-Marie Aaen er psykolog. Hun fødte sit andet barn Thorbjørn 3½ måned for tidligt. Han kom til verden under dramatiske omstændigheder med navlestrengsfremfald og akut kejsersnit. Han vejede blot 751 gram, var 32 cm lang og havde et hovedomfang på 24 cm. Han havde gode livstegn og en apgarscore på 8 efter 1 minut og 10 efter 5 minutter. Kampen for hans liv og overlevelse fortsatte på Rigshospitalets intensivafdeling for for tidligt fødte børn.

Thorbjørn kommer først hjem, da han er to uger ældre end den fastsatte termin og vejer 3 kilo. I bogen sker det på side 354, og for læseren er det en rigtig god viden at have, at Thorbjørn rent faktisk vokser sig så stor og kommer hjem – ellers er det næste ubærligt at læse den barske historie.

Det kan også være værd at minde sig selv som læser om, at den sikkerhed og viden har moderen Anne-Marie Aaen ikke haft. Hun vidste ikke, at Thorbjørn nok skulle komme hjem. Ikke nok med det. Anne-Marie Aaen bærer under hele kampen for Thorbjørns overlevelse samtidig på symptomer på PTSD efter det akutte kejsersnit, hvor hun lå kemisk lammet, men vågen og således oplevede alle operationens detaljer inklusiv sikring af luftvejene og snittet i maven. Hun har i fagsprog haft en såkaldt huskeanæstesi.

Bogen handler således også om, hvordan Anne-Marie Aaen med sin psykologfaglige viden er klar over, at hun lider af PTSD, og hvordan hun med et højere mål for øje – nemlig hensynet til sine børn og sin familie – konfronterer sig selv både modigt og skånselsløst med sit traume med hjælp fra anæstesiologen, som stod for bedøvelsen af hende

ved kejsersnittet. Det er den samme anæstesiolog, som har skrevet bogens efterord.

Man skal turde overgive sig –

Anne Marie Aaen har skrevet bogen *til* Thorbjørn, men bogen rummer rigtig mange lag, som gør den til anbefalelsesværdig læsning for psykologer, læger, sygeplejersker herunder jordemødre og sundhedsplejersker samt andet sundhedsfagligt personale, foruden forældre til for tidligt fødte børn og andre pårørende.

Beretningens store styrke er Anne-Marie Aaens detaljerede registrering af såvel fakta som af sine egne tanker, følelser og handlinger undervejs i forløbet, samt hendes ligeledes detaljerede registrering af sit barns og alle andres reaktioner igennem hele forløbet.

Anne-Marie Aaens psykologfaglighed fylder kun indirekte i historien, hvilket også er bogens styrke. Det er dog anmelderens oplevelse, at Anne-Marie Aaens psykologfaglighed er i spil, når hun formår at sætte egne og andres reaktionerne ind i en sammenhæng og formidle sine observationer i et præcist sprog, der gør det muligt for læseren at leve sig ind i såvel hendes historie, Thorbjørns historie, personalets reaktioner og venner og families reaktioner.

Det er også det, som gør historien til rigtig barsk læsning. Bogen er på den måde en fænomenologisk beretning om at få et præmaturnt barn, om tilknytningens svære vilkår og moderens stærke tilknytning til barnet på trods af forhindringerne, om angst og dyriske reaktioner, om at have PTSD, om at være forælder til et alvorligt sygt barn og skulle samarbejde med læger og sygeplejersker, om at være et troende

menneske og kunne overgive sig til nuet, når fremtiden er usikker. De eksistentielle grundvilkår gennemtrænger så at sige hele historien.

Denne styrke er samtidig bogens svaghed. Som læser skal man turde overgive sig til historien, til emnet og detaljerigheden og gentagelserne for at få del i den viden og erfaring som historien rummer.

Efter min mening er bogen et *must* for psykologer under sygesikringsordningen, som arbejder med sorg, tab og traumer, samt for børnepsykologer, som med bogen får en mulighed for at få skærpet deres indlevelse og kompetence i forhold til præmature børn og deres forældre.

Bogen slutter, da Thorbjørn er tre år. Da gør Anne-Marie Aaen sig en forestilling om Thorbjørn som voksen. Han springer ud med faldskærm: ”Vinden har purret op i dit forpjuskede lyse hår, dine blå øjne stråler af glæde. Livet har foldet sig ud for dig, stort, grusomt og vidunderligt. *Alt det at miste, og alt det at vinde. Lille dreng.*”

Marie Elbinger Gramstrup

BOGDATA ■

Anne-Marie Aaen: *Tretten firklovere*. Frydenlund 2009. 425 sider. 299 kr.

